

Sygn. akt *XVII AmE 218/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący - **Sędzia Sadu Okręgowego Ewa Malinowska**

Protokolant - Sekretarz sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 24 maja 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołań **A. K. i M. S. (1)**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołań od decyzji z 29 grudnia 2015 r. Nr (...)(...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 2 w ten sposób, że

a) wymierzoną karę obniża z kwoty 54.000 (pięćdziesiąt cztery tysiące) złotych do kwoty 27.000 (dwadzieścia siedem tysięcy) złotych;

b) w punkcie 2 po słowach: „za działania opisane w pkt. 1 wymierzam” dodaje „solidarnie”;

2. oddala odwołania w pozostałej części;

3. znosi koszty postępowania pomiędzy stronami.

SSO Ewa Malinowska

XVII AmE 218/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2015 r. Nr (...) Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust 1 pkt 12, art. 56 ust 2 pkt 1 w związku z art. 56 ust 3 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Przedsiębiorcom Panu A. K. i Pani M. S. (1) prowadzącym wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA (...), z siedzibą w Ż. (...), ul. (...), posiadającym numer identyfikacji podatkowej NIP (CEIDG): Pan A. K.: (...), Pani M. S. (1): (...) oraz numer identyfikacji podatkowej (...) spółki cywilnej: (...) naruszyli:

1. warunek 2.2.3 koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 stycznia 2005 r., Nr (...) (z późn. zm.) w ten sposób, że wprowadzili do obrotu gaz płynny (...) o jakości niezgodnej z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań

jakościowych dla gazu skroplonego (LPG) (Dz. U. Nr 251, poz. 1851 z późn. zm.) -zwanym dalej rozporządzeniem jakościowym,

2. za działania opisane w pkt. 1 wymierzył Przedsiębiorcom Panu A. K. i Pani M. S. (1) prowadzącym wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA (...), z siedzibą w Ż. (...), ul. (...), posiadającym numer identyfikacji podatkowej NIP (CEIDG): Pan A. K.: (...), Pani M. S. (1): (...) oraz numer identyfikacji podatkowej NIP spółki cywilnej: (...), karę pieniężną w wysokości 54 000 zł.

(decyzja k. 4-7)

Przedsiębiorcy A. K. i M. S. (1) wnieśli odwołania od tej decyzji o tożsamej treści domagając się stwierdzenia nieważności decyzji z uwagi na rażące naruszenie art. 369 k.c. w zw. z art. 115 § 1 ustawy ordynacja podatkowa poprzez niewskazanie w decyzji, że kara wymierzona została solidarnie wspólnikom spółki cywilnej, co rodzi poważne wątpliwości co do prawa i obowiązku stron oraz sposobu jej wykonania. Wnieśli o zmianę punktu 2 w/w decyzji poprzez odstąpienie od wymierzenia kary lub w przypadku braku możliwości uwzględnienia takiego wniosku zmniejszenie wysokości wymierzonej kary. Oba odwołania zostały zarejestrowane odrębnie i toczyły się jako dwie odrębne sprawy pomimo, że przedsiębiorcy wnosili o połączenie obu spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

(odwołania k. 8-14 i 8-13 akt. XVII AmE 229/19)

W sprawie z odwołania M. S. (2) zarejestrowanej pod sygnaturą XVII AmE 71/16 w dniu 13 sierpnia 2018 r. zapadł wyrok uchylający punkt 2 zaskarżonej decyzji w stosunku do M. S. (2) i zasądający na jej rzecz od Prezesa URE kwotę 100 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

(wyrok k. 79 akt XVII AmE 229/19)

Po rozpoznaniu apelacji pozwanego wyrok ten został uchylony przez Sąd Apelacyjny w Warszawie i sprawa przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

(wyrok k. 136 akt XVII AmE 229/19)

W sprawie z odwołania A. K. zarejestrowanej pod sygnaturą XVII AmE 41/19 w dniu 16 października 2018 r. zapadł wyrok oddalający odwołanie i zasądający na rzecz pozwanego kwotę 1.440 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

(wyrok k. 86)

Po rozpoznaniu apelacji powoda wyrok ten został uchylony przez Sąd Apelacyjny w Warszawie i sprawa przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

(wyrok k. 237)

W uzasadnieniach wyroków w dwóch powyższych sprawach Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał na to, że Prezes URE w jednej decyzji wymierzył dwóm przedsiębiorcom prowadzącym wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej jedną karę nie wskazując, na jakich zasadach przedsiębiorcy ci ponoszą za nią odpowiedzialność, tj. czy solidarnie, czy w częściach, co skutkowało koniecznością uchylenia obu wyroków. W wytycznych Sąd Apelacyjny nakazał w pierwszej kolejności rozpoznać wnioski powodów połączenie spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, a w dalszej kolejności zbadać zarzuty i żądania stron jednolicie, w tym kwestie winy. Sąd Apelacyjny wskazał, że badając wysokość kary, w przypadku uznania, że jej nałożenie jest zasadne, konieczne jest uwzględnienie zasady proporcjonalności, a także uwzględnienie wszystkich przesłanek wymiaru kary. W sprawie z odwołania M. S. (1) nakazał także kierowanie się wytycznymi wynikającymi z przytoczonego tam orzecznictwa NSA dotyczącego odpowiedzialności wspólników spółki cywilnej.

(uzasadnienia k. 251-256, 137-148 akt XVII AmE 229/19)

Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 22 września 2021 r. zarządził połączenie spraw z obu dowołań do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, a ponadto zarządzeniem z dnia 22 września 2021 r. związku z dotychczasowym przebiegiem postępowań w sprawach z odwołań od zaskarżonej decyzji, a także wytycznymi Sądu Apelacyjnego w Warszawie zwrócił się do pełnomocnika pozwanego z zapytaniem, czy widzi możliwość zawarcia ugody w niniejszej sprawie, również w odniesieniu do nałożonej kary, a jeżeli tak, to przedstawienie propozycji ugody w terminie 30 dni.

(postanowienie k. 190 akt XVII AmE 229/19, zarządzenie k. 267)

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w ostatecznie sformułowanym stanowisku nie wyraził zgody na zawarcie ugody podtrzymując dotychczasową argumentację i wskazał na orzecznictwo opowiadające się za ograniczone zastosowanie art. 316 w sprawach z odwołań od decyzji Prezesa URE i innych urzędów regulacyjnych. Wcześniej w apelacji i odpowiedzi na apelacje w sprawach z wniesionych odwołań wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji w ten sposób, aby wpisać, że nałożoną na przedsiębiorców karę wymierzona jest solidarnie i o oddalenie odwołań w pozostałym zakresie.

(pisma procesowe k. 274-275, 122-127, k. 92-96 akt XVII AmE 229/19)

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2005 r., Nr (...) (z późn. zm.) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił koncesji na obrót paliwami ciekłymi przedsiębiorcom A. K. i M. S. (1) prowadzącym wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA (...) z siedzibą w Ż., na okres od 30 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2030 r.

Zgodnie z punktem 2.2.3 koncesji Koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów.

(decyzje k. 57-66 akt XVII AmE 229/18)

Pismem z dnia 30 października 2015 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przekazał Prezesowi URE informacje o naruszeniu warunków koncesji na obrót paliwami ciekłymi, ujawnionym w trakcie kontroli na stacji paliw zlokalizowanej w Ż., przy ul. (...), wykorzystywanej przez Koncesjonariuszy.

(pismo k. 1-2 akt adm.)

W dniu 19 listopada 2014 r. na stacji paliw Koncesjonariuszy przeprowadzono kontrolę przez upoważnionych pracowników (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Ł..

(protokół kontroli k. 3-4v akt adm.)

Do kontroli pobrano próbki gazu płynnego ((...)): próbkę paliwa przeznaczoną do badań laboratoryjnych w ilości 1 x 1,8 l, oraz próbkę kontrolną w ilości 1 x 1,8 l. Próbki zabezpieczono i poddano badaniom laboratoryjnym. Pobrane próbki przekazano do Zakładu Analiz Naftowych Laboratorium Rop i Analiz Standardowych. Na okoliczność pobrania próbek sporządzono protokół pobrania próbek Nr (...).

(protokół k. 5-5v akt adm.)

W wyniku przeprowadzonych przez Zakład Analiz Naftowych Laboratorium Rop i Analiz Standardowych badań laboratoryjnych paliwa (Sprawozdanie z badań nr (...) z dnia 24 listopada 2014 r.) stwierdzono, że gaz płynny ((...))

nie spełniał wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu jakościowym - zawartość siarki wyniosła 98 mg/kg przy tolerancji 59 mg/kg, co oznacza, że parametr przekroczone o ponad 66,10 % dopuszczalnej normy.

(sprawozdanie z badań k. 6-6v, k. 8 akt adm.)

Kolejna kontrola przeprowadzona została na stacji paliw Koncesjonariuszy w dniu 2 grudnia 2014 r. przez upoważnionych pracowników (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Ł.. Do kontroli pobrano próbki gazu płynnego ((...)): próbkę paliwa przeznaczoną do badań laboratoryjnych w ilości 1 x 1,8 l oraz próbkę kontrolną w ilości 1 x 1,8 l. Próbki zabezpieczono i poddano badaniom laboratoryjnym.

(protokoły k. 7, k. 11-13, k. 14-14v akt adm.)

Pobrane próbki przekazano do Zakładu Analiz Naftowych Laboratorium Rop i Analiz Standardowych na okoliczność pobrania próbek sporządzono protokół pobrania próbek Nr (...). Z protokołu kontroli wynika, że do zbiorników na gaz płynny ((...)) znajdujących się na stacji paliw zlokalizowanych w Ż., dolewany był gaz płynny ((...)). W wyniku przeprowadzonych przez Zakład (...), badań laboratoryjnych paliwa (Sprawozdanie z badań nr (...))z dnia 5 grudnia 2014 r.) stwierdzono, że gaz płynny ((...)) nie spełniał wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu jakościowym - zawartość siarki wyniosła 92 mg/kg przy tolerancji 59 mg/kg, co oznacza, że parametr przekroczone o ponad 55,93 % dopuszczalnej normy.

(protokoły k. 15-19 akt adm.)

Podczas kontroli przeprowadzonej na stacji paliw Koncesjonariuszy w dniu 10 grudnia 2014 r. przez upoważnionych pracowników (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Ł. (Protokół kontroli nr (...)), na podstawie upoważnienia (...) Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej wydano decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności, zarządzającą wycofanie z obrotu handlowego, zakwestionowanego w toku kontroli (...) przeprowadzonej w dniu 2 grudnia 2014 r. paliwa ciekłego - gazu płynnego ((...)).

(protokoły k. 20-22, k. 24 akt adm.)

Przychód Koncesjonariuszy z prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami ciekłymi wynosił w 2014 r. (...)zł, przychody z działalności gospodarczej ogółem koncesjonariuszy w roku 2014 wynosiły(...) zł. Dochód osiągnięty przez Koncesjonariuszy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi w 2014 roku wynosił: (...) zł.

(k. 43v, k. 51v, k. 58 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny był niesporny i został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym oraz postępowaniu sądowym, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest częściowo zasadne.

W myśl art. 32 ust. 1 pkt 4 PE, wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi wymaga uzyskania koncesji. Fakt reglamentowania wykonywania określonego rodzaju działalności oznacza poddanie jej szczególnym rygorom, uzasadnionym koniecznością ochrony określonych dóbr oraz stanowi swoistą gwarancję państwa, że działalność ta będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Obrót paliwami ciekłymi, uregulowany w przepisach prawa energetycznego, jest obrotem koncesjonowanym i sformalizowanym przede wszystkim ze względu na ochronę interesów przedsiębiorców i konsumentów. Koncesja jest widocznym wyrazem ręką dla tych podmiotów, co do skuteczności ochrony przez państwo takich dóbr jak życie i zdrowie, środowisko, bezpieczeństwo energetyczne, czy równowagę interesów przedsiębiorców energetycznych i

odbiorców paliw. Rękojmią ta jest zapewnieniem ze strony państwa, że przedsiębiorca wykonuje i będzie wykonywał prawidłowo działalność objętą koncesją. Tego rodzaju zapewnienie wiąże się ściśle z powinnością przedsiębiorcy bezwzględnie respektowania norm prawnych związanych z działalnością koncesjonowaną oraz postanowień samej koncesji. Koncesja jest decyzją administracyjną, aktem publicznoprawnym, którego przedmiotem jest udzielenie uprawnień publicznoprawnych, regulowanych przepisami prawa publicznego, ukierunkowanymi na ochronę interesu publicznego. Jest również zobowiązaniem przedsiębiorcy do prowadzenia działalności koncesjonowanej w sposób zgodny z postanowieniami decyzji koncesyjnej i przepisami prawa. Realizacja postanowień koncesji stanowi podstawowy obowiązek koncesjonariusza (zob. wyrok SOKiK z 24.3.2016 r., sygn. akt XVII AmE 156/15, niepubl.).

Konsekwencją naruszenia warunków koncesji jest sankcja określona w art. 56 ust. 1 pkt 12 PE, według którego, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, podzielanym także przez Sąd orzekający w niniejszym składzie, odpowiedzialność ponoszona na podstawie wskazanego powyżej przepisu ma charakter obiektywny i wynika z samego faktu naruszenia określonych norm prawnych – w tym przypadku norm prawa energetycznego (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniach wyroków z 4.11.2010 r., sygn. akt III SK 21/10, System Informacji Prawnej LEX nr 737390 oraz z 1.06.2010 r., sygn. akt III SK 5/10, System Informacji Prawnej LEX nr 622205). Z tego też względu, odpowiedzialność ta istnieje w oderwaniu od winy, tj. dla ustalenia tej odpowiedzialności nie jest konieczne wykazanie zawnionego zachowania przedsiębiorcy, lecz wystarcza stwierdzenie faktu zaistnienia określonego naruszenia prawa, czyli bezprawności. W związku z tym, przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 PE stanowi samodzielną podstawę do wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej za nieprzestrzeganie warunków udzielonej koncesji. Natomiast stopień zawnionienia podmiotu, który naruszył warunki koncesji uwzględnia się – stosownie do art. 56 ust. 6 PE – dopiero przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej. Wina nie stanowi więc przesłanki decydującej o samej zasadzie odpowiedzialności administracyjnej.

Zgodnie z warunkiem 2.2.3. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, uzyskanej decyzją Prezesa URE z 16 grudnia 2014 r., powodom – jako koncesjonariuszom - nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów.

W ocenie Sądu, treść powołanego warunku koncesji w sposób wystarczająco precyzyjny i kompletny określa wymogi, jakim powinno odpowiadać paliwo wprowadzane do obrotu przez powodów. Koncesja w sposób jednoznaczny wskazuje, że powód nie może czynić przedmiotem obrotu paliwa, które nie odpowiada normom jakościowym wynikającym z przepisów prawa. Natomiast w dacie przeprowadzania kontroli na stacji paliw powodów, której dotyczy przedmiotowa sprawa, obowiązywało rozporządzenie Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (dalej: rozporządzenie).

Niekwestionowane przez powodów było to, że dwukrotnie przeprowadzone kontrole: 19 listopada 2014 r., 2 grudnia 2014 r. na stacji paliw zlokalizowanej w Ż. (...), przy ul. (...) prowadzonej przez powodów, gaz płynny (...) oferowany do sprzedaży nie spełniał wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu jakościowym (zawyżona zawartość siarki). Tym samym, nie budzi wątpliwości, że powodowie nie zastosowali się do zakazu czynienia przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami, który to zakaz sformułowany w warunku 2.2.3. koncesji i z tego względu podlegają karze pieniężnej przewidzianej w art. 56 ust. 1 pkt 12 PE.

W pismach z dnia 11 stycznia 2022 r. powodowie podnieśli zarzut przedawnienia kary pieniężnej (k. 316 i 322).

Ustosunkowując się do tej kwestii należy odnotować, że w stanie prawnym relewantnym dla rozpoznawanej sprawy, kwestia przedawnienia kar pieniężnych, nakładanych na podstawie art. 56 Prawa energetycznego, nie została w sposób jasny i precyzyjny uregulowana w przepisach prawa, jak również nie została jednoznacznie rozstrzygnięta w orzecznictwie sądów i organów administracyjnych, czy sądów powszechnych i Sądu Najwyższego (na istnienie takich rozbieżności wskazano – przykładowo - w końcowych rozważaniach zawartych w uzasadnieniu wyroku NSA z 28.11.2017 r., sygn. akt II GSK 2433/13, System Informacji Prawnej LEX nr 2431230; czy w uzasadnieniu wyroku

WSA w Warszawie z 30.01.2018 r., sygn. akt VI SA/Wa 1629/17, System Informacji Prawnej Legalis). Różne poglądy w tym zakresie prezentowane są także w doktrynie.

W zakresie unormowania instytucji przedawnienia kar pieniężnych przewidzianych w Prawie energetycznym można wyróżnić następujące cezury czasowe: **(1)** okres od chwili wejścia w życie ustawy Prawo energetyczne do 30 października 2015 r. – tj. okres, w którym brak było jakichkolwiek unormowań w tym przedmiocie; **(2)** okres od 30 października 2015 r. do 2 września 2016 r., w którym na mocy nowelizacji ustawy - Prawo energetyczne z 11 września 2015 r. (Dz. U. 2015, poz. 1618), wprowadzono do niej art. 56 ust. 7a, zgodnie z którym, w sprawach dotyczących kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa; **(3)** okres od 2 września 2016 r. do 1 czerwca 2017 r., w którym na skutek kolejnej nowelizacji Prawa energetycznego z 22 lipca 2016 r. (Dz. U. 2016, poz. 1165), zmieniono art. 56 ust. 7a przez wyłączenie z zastosowania art. 68 § 1-3 Ordynacji podatkowej; **(4)** okres od 1 czerwca 2017 r., w którym - obok regulacji obowiązującej w poprzednim okresie - znajduje zastosowanie także przepis art. 189g k.p.a., stanowiący ogólną regulację przedawnienia kar pieniężnych w prawie administracyjnym. Zgodnie zaś z tym przepisem:

§ 1. Administracyjna kara pieniężna nie może zostać nałożona, jeżeli upłynęło pięć lat od dnia naruszenia prawa albo wystąpienia skutków naruszenia prawa.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się do spraw, w przypadku których przepisy odrębne przewidują termin, po upływie którego nie można wszcząć postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub stwierdzenia naruszenia prawa, w następstwie którego może być nałożona administracyjna kara pieniężna.

§ 3. Administracyjna kara pieniężna nie podlega egzekucji, jeżeli upłynęło pięć lat od dnia, w którym kara powinna być wykonana.

W ustawie z 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (dalej: OP) przedawnienia dotyczy art. 70 i art. 68. Pierwszy z wymienionych przepisów wprowadza ogólny termin przedawnienia zobowiązań podatkowych (przedawnienie egzekucji należności podatkowej), bez względu na to, czy powstały one z mocy prawa, czy z mocy decyzji i zgodnie z brzmieniem jego § 1, zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Natomiast w art. 68 § 1 OP przewidziano termin, w jakim organ może wydać decyzję ustalającą zobowiązanie podatkowe i zgodnie z brzmieniem tego przepisu, zobowiązanie podatkowe, o którym mowa w art. 21 § 1 pkt 2, nie powstaje, jeżeli decyzja ustalająca to zobowiązanie została doręczona po upływie 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy.

W analizowanym przypadku powodowie dopuścili się naruszenia obowiązku, wynikającego z koncesji w dniach 19 listopada 2014 r. i 2 grudnia 2014 r. Postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia powodowi kary pieniężnej zostało wszczęte przez Prezesa URE 19 listopada 2015 r. r. Natomiast decyzja w przedmiocie nałożenia na powodów kary pieniężnej została wydana 29 grudnia 2015 r. Niniejsza sprawa dotyczy zatem stanu prawnego obowiązującego w pierwszym z wymienionych wyżej okresów, w którym brak było przepisów prawa regulujących instytucję przedawnienia w odniesieniu do kar pieniężnych przewidzianych w Prawie energetycznym. Jak zauważono, już pobieżna analiza orzecznictwa i literatury przedmiotu wskazuje zaś na brak jednoznacznego stanowiska, w ogóle co do możliwości zastosowania w danym przypadku instytucji przedawnienia, a nie tylko - co do wskazywanej przez powoda - możliwości zastosowania przepisów działu III OP, w tym jej art. 68 § 1. Co więcej, nie ustalila się także wówczas w ogóle jednolita praktyka orzecznicza, co do przedawnienia administracyjnych kar pieniężnych (a nie tylko kar nakładanych na podstawie Prawa energetycznego) na podstawie art. 68 § 1 OP. Natomiast co do kar wymierzanych w danym okresie przez Prezesa URE na podstawie art. 56 ust. 1 PE, to prezentowany jest - między innymi - pogląd, że w tym przypadku nie było możliwości powołania się na instytucję przedawnienia (por. M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne. Komentarz, Warszawa 2010, s. 1352, teza 35; uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z 30.01.2018 r., sygn. akt VI SA/Wa 1629/17, System Informacji Prawnej Legalis). Według innego stanowiska, możliwe było analogiczne stosownie rozwiązań zawartych w przepisach działu III Ordynacji podatkowej, z uzasadnieniem, że kary pieniężne stanowią niepodatkowe należności budżetowe w rozumieniu art. 3 pkt 8 OP, do

których znajdują zastosowanie ww. przepisy Ordynacji (tak np. Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu wyroku z 18.08.2015 r., sygn. akt II GSK 948/14 – orzeczenie dostępne na stronie internetowej: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl> oraz wyroku z 21.03.2019 r., sygn. akt I GSK 994/18, System Informacji Prawnej Legalis – przy czym w orzeczeniach tych wypowiedziano się o możliwości zastosowania art. 70 OP; M. Szpyrka, Kilka uwag o przedawnieniu kar pieniężnych w prawie energetycznym, IKAR 2019, Nr 1, artykuł dostępny w Systemie Informacji Prawnej Legalis). Natomiast zgodnie z przeciwnym zapatrywaniem, niepodatkowe należności budżetowe to jedynie takie należności, których obowiązek ponoszenia stanowi realizację przepisów prawa, a nie jest wynikiem naruszenia tych przepisów (tak NSA w uzasadnieniu wyroku z 14.11.2014 r., sygn. akt II GSK 1693/13, orzeczenie dostępne na stronie internetowej: <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). W rozważanej kwestii zaprezentowano także pogląd, o potrzebie odpowiedniego zastosowania w zakresie przedawnienia przepisów prawa karnego, w szczególności art. 101 § 2 Kodeksu karnego (tak Czarnecka i Ogłódek w komentarzu do art. 56 PE, System Informacji Prawnej Legalis).

Sąd orzekający w niniejszym składzie stoi zaś na stanowisku, że skoro w czasie dopuszczenia się przez powodów czynu opisanego w zaskarżonej decyzji, przepisy prawa nie regulowały kwestii przedawnienia kar pieniężnych wymierzanych na podstawie Prawa energetycznego, to należy przyjąć, że instytucja ta nie miała do nich zastosowania. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, instytucja ta nie jest konstytucyjnym prawem podmiotowym jednostki, nie można przyjąć, że istnieje konstytucyjne „prawo do przedawnienia”, czy choćby ekspektatywa takiego prawa. To od woli ustawodawcy zależy wprowadzenie danej instytucji do systemu prawnego, w zależności od tego, czy uzna ona za zasadne przedawnienie określonych czynów. Zasada ta obowiązuje zarówno w prawie karnym (istnieje kategoria czynów, które nie podlegają przedawnieniu), jak również w prawie administracyjnym.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do przyjęcia możliwości zastosowania w rozpatrywanym przypadku w drodze analogii przepisów działu III OP, w tym jej art. 68 § 1, gdyż kary pieniężne wymierzane na podstawie art. 56 ust. 1 PE nie są niepodatkowymi należnościami budżetowymi w rozumieniu art. 2 § 2 i art. 3 pkt 8 Ordynacji podatkowej. Stanowią one wprawdzie dochód budżetu państwa, nie są jednak należnościami wynikającymi ze stosunków publicznoprawnych nakazujących określonym podmiotom świadczenia pieniężne na rzecz Państwa. Kary te są bowiem konsekwencją stwierdzenia przez organ deliktu administracyjnego, stanowią instrument prawa administracyjnego, ale o określonym charakterze represyjnym, są one rodzajem sankcji za nieprzestrzeganie przepisów prawa publicznego. Należy też zauważyć, że na intencję ustawodawcy, by ostatecznie usunąć nasuwające się wątpliwości, co do możliwości ewentualnego stosowania art. 68 OP do kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa URE w oparciu o art. 56 ust. 1 PE, wskazuje nowelizacja art. 56 ust. 7a PE, na mocy której od 2 września 2016 r. wyłączono z zastosowania art. 68 § 1-3 Ordynacji podatkowej w stosunku do tego rodzaju kar.

Nawet gdyby rozważać zastosowanie w niniejszej sprawie art. 189g § 1 k.p.a., który stanowi ogólną regulację przedawnienia kar pieniężnych w prawie administracyjnym, a obowiązujący od 1 czerwca 2017 r., to wskazać należy, że zgodnie z art. 16 ustawy z 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającej dany przepis do k.p.a., do postępowań administracyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia nowelizacji ostateczną decyzją lub postanowieniem stosuje się przepisy w brzmieniu dotychczasowym, to przepis ten i tak nie miałby zastosowania. Należy bowiem zauważyć, że ww. art. 16 noweli do k.p.a., jako przepis intertemporalny, odnosi się jedynie do przepisów stricte proceduralnych. Natomiast przedawnienie jest instytucją prawa materialnego. Oznacza to, że art. 16 noweli nie dotyczy stosowania art. 189g § 1 i § 3 k.p.a.

Reasumując powyższe, skoro do naruszeń popełnionych przed 1 czerwca 2017 r., nie stosujemy art. 189g § 1 i § 3 k.p.a., a w czasie dopuszczenia się przez powoda czynu zarzuconego zaskarżoną decyzją, przepisy prawa nie regulowały kwestii przedawnienia kar pieniężnych wymierzanych na podstawie Prawa energetycznego, to zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie w nie ma podstaw do zastosowania instytucji przedawnienia.

Konsekwencją naruszenia warunków koncesji jest sankcja określona w art. 56 ust. 1 pkt 12 PE, według którego, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji.

Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, podzielanym także przez Sąd orzekający w niniejszym składzie, odpowiedzialność ponoszona na podstawie wskazanego powyżej przepisu ma charakter obiektywny i wynika z samego faktu naruszenia określonych norm prawnych – w tym przypadku norm prawa energetycznego (tak np. Sąd Najwyższy w uzasadnieniach wyroków z 4.11.2010 r., sygn. akt III SK 21/10, System Informacji Prawnej LEX nr 737390 oraz z 1.06.2010 r., sygn. akt III SK 5/10, System Informacji Prawnej LEX nr 622205). Z tego też względu, odpowiedzialność ta istnieje w oderwaniu od winy, tj. dla ustalenia tej odpowiedzialności nie jest konieczne wykazanie zawinionego zachowania przedsiębiorcy, lecz wystarcza stwierdzenie faktu zaistnienia określonego naruszenia prawa, czyli bezprawności. W związku z tym, przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 PE stanowi samodzielną podstawę do wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej za nieprzestrzeganie warunków udzielonej koncesji. Natomiast stopień zawinienia podmiotu, który naruszył warunki koncesji uwzględnia się - stosownie do art. 56 ust. 6 PE – dopiero przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej. Wina nie stanowi więc przesłanki decydującej o samej zasadzie odpowiedzialności administracyjnej.

Zgodnie z warunkiem 2.2.3. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, uzyskanej decyzją Prezesa URE z 27 stycznia 2005 r., powodom – jako koncesjonariuszom - nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami i wynikającymi z zawartych umów.

W ocenie Sądu, treść powołanego warunku koncesji w sposób wystarczająco precyzyjny i kompletny określa wymogi, jakim powinno odpowiadać paliwo wprowadzane do obrotu przez powodów. Koncesja w sposób jednoznaczny wskazuje, że powodowie nie mogą czynić przedmiotem obrotu paliwa, które nie odpowiada normom jakościowym wynikającym z przepisów prawa. Natomiast w dacie przeprowadzania kontroli na stacji paliw powodów, której dotyczy przedmiotowa sprawa, obowiązywało rozporządzenie Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (dalej: rozporządzenie).

Sąd orzekający w niniejszym składzie w pełni podziela przy tym stanowisko przedstawione przez Sąd Najwyższy w uchwale z 9 lipca 2019 r., wydanej w sprawie o sygn. akt I NSZP 1/19 (System Informacji Prawnej LEX nr 2692744), zgodnie z którym nałożenie na koncesjonariusza kary pieniężnej za nieprzestrzeganie obowiązku wynikającego z koncesji (art. 56 ust. 1 pkt 12 PE) jest dopuszczalne także wtedy, gdy obowiązek ten można zrekonstruować z przepisów powszechnie obowiązującego prawa dotyczących działalności koncesjonowanej. Zdaniem SN, wykładnia art. 56 ust. 1 pkt 12 PE powinna przede wszystkim uwzględniać wyniki wykładni logiczno-językowej, która wskazuje, że obowiązek wynika z koncesji zawsze wtedy, gdy jest w decyzji koncesyjnej formalnie określony. Jednocześnie Sąd ten stwierdził, że wyniki tej wykładni znajdują oparcie także w wykładni systemowej. Formalne kryterium, jest jednoznaczne i pozwala zawsze zarówno organowi koncesyjnemu, jak i koncesjonariuszowi, ustalić, jakie obowiązki wynikają z koncesji, bez względu na to, czy teoretycznie obowiązki te mogą być także zrekonstruowane z innych źródeł. Każde inne kryterium – jak zaznaczył SN – prowadzi od niejednoznacznych wyników i zagraża pewności stosowania prawa. Według tego Sądu, nie ma zatem znaczenia, czy decyzja koncesyjna dokonuje całościowej i szczegółowej, czy tylko częściowej eksplikacji obowiązków wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, czy powiela definicje zawarte w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, czy do nich wyraźnie albo implicite odsyła. Z logiczno-językowego punktu widzenia o uznaniu, że obowiązek wynika z koncesji nie decyduje technika werbalizacji obowiązku w koncesji, ani to, że obowiązek można zrekonstruować także z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, ani jakaś ontologiczna koncepcja wynikania. O tym, czy obowiązek wynika z koncesji decyduje zatem formalny akt określenia obowiązku w decyzji koncesyjnej. Jak zaznaczył SN, tylko formalna kwalifikacja obowiązków jako objętych koncesją albo nieobjętych koncesją jest oparta na dychotomicznym podziale, zatem jest precyzyjna i transparentna, a przez to gwarancyjna. W konkluzji swoich rozważań SN wskazał zatem, że jeżeli obowiązek ustawowy jest zwerbalizowany w koncesji, to w sensie formalnym jest on obowiązkiem wynikającym z koncesji. Innymi słowy, obowiązki wynikające z koncesji nie tracą koncesyjnego charakteru tylko dlatego, że mogą być zrekonstruowane także z przepisów powszechnie obowiązującego prawa.

Kwestia oferowania do sprzedaży, na stacji paliw powodów w Ż., gazu ciekłego o parametrach jakościowych niezgodnych z obowiązującymi przepisami prawa była w niniejszej sprawie niesporna. Tym samym, nie budzi

wątpliwości, że powodowie nie zastosowali się do zakazu czynienia przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami określonymi obowiązującymi przepisami, który to zakaz sformułowano w warunku 2.2.3. koncesji.

W odwołaniu od zaskarżonej decyzji powodowie wskazali, że dochowali należytej staranności, wymaganej od podmiotu profesjonalnego w obrocie paliwami, o czym świadczy zaopatrywanie się w paliwo od renomowanych dostawców posiadanie do każdej partii dostawy świadectw jakości. Działania te, zdaniem powodów, prowadzą do wniosku, że koncesjonariusze nie mieli jakiegokolwiek wpływu na określone parametry paliwa, co oznacza brak podstaw do zastosowania wobec niego art. 56 ust. 1 pkt 12 PE.

Z oceną taką nie sposób się zgodzić, a takich działań prewencyjno-ostrożnościowych uznać za wystarczające. Powodowie mogli chociażby przedstawić dowody kontroli plomb na cysternach, protokołów przyjęcia paliwa od przewoźnika, czy innych dowodów, z których wynikałoby, były założone plomby na zaworach cystern przewożących paliwo na stację powoda i jaki był stan tych zabezpieczeń. Koncesjonariusze nie przedstawili także żadnych, choćby wrywkowych wyników badań jakości paliwa, dla wykazania przeprowadzania dodatkowej wrywkowej kontroli jakościowej dostarczonych dla powodów paliw. Powodowie nie podnosili także i nie dowodzili, by regularnie czyszili zbiorniki, czy zweryfikowali prawidłowość działania urządzeń i instalacji znajdujących się na prowadzonej przez nich stacji paliw, co mogłoby przecież wskazywać na to, że nie stanowiły one przyczyny naruszenia norm jakościowych paliwa.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że w analizowanym przypadku koncesjonariusze nie wykazał się podjęciem dostatecznych działań o charakterze ostrożnościowo – prewencyjnym, czy też podjęciem adekwatnych aktów staranności, które zapobiegłyby wprowadzeniu do gazu płynnego niespełniającego wymogów jakościowych przewidzianych dla paliw ciekłych. Istniały więc podstawy do wymierzenia przedsiębiorcom kary pieniężnej w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 12 PE, z uwagi na naruszenie warunku 2.2.3. udzielonej im koncesji.

W świetle aktualnej linii orzeczniczej, o ile do zastosowania klasycznych sankcji administracyjnych wystarczające jest stwierdzenie obiektywnego stanu niezgodności zachowania adresata z treścią normy, to przy wymierzaniu kary pieniężnej konieczne jest jednak uwzględnienie elementów o charakterze subiektywnym, składających się na podmiotową stronę odpowiedzialności zagrożonej tego rodzaju sankcją. Wskazuje się, że co prawda odpowiedzialność z art. 56 ust. 1 PE ma charakter obiektywny, ale nie oznacza to, że nie istnieje możliwość ograniczenia lub wyłączenia odpowiedzialności, gdyby sprzeciwiała się temu reguła, że w sprawach z odwołania od decyzji organów regulacyjnych nakładających kary pieniężne należy zapewnić wyższy poziom sądowej ochrony praw. Zasady sądowej weryfikacji prawidłowości orzeczenia w zakresie kary pieniężnej powinny odpowiadać wymogom analogicznym do tych, jakie obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej (zob. np. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2015 r., sygn. akt III SK 36/14, System Informacji Prawnej LEX nr 1652700 i powołane tam orzecznictwo).

Stosownie do treści art. 56 ust. 3 PE, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Natomiast zgodnie z dyrektywą wymiaru kary, zawartą w art. 56 ust. 6 PE, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Z kolei art. 56 ust. 6a PE daje Prezesowi Urzędu możliwość odstąpienia od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Istotne jest przy tym, że obie ww. przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. Nadto, należy podkreślić, że skorzystanie z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary nie ma charakteru obligatoryjnego, gdyż decyzję o jej zastosowaniu pozostawiono uznaniu Prezesa URE.

W ocenie Sądu – wbrew stanowisku prezentowanemu w odwołaniach - w danym przypadku brak było podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, o której mowa w art. 56 ust. 6a PE. Na powodach, jako profesjonalistach, ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji działalności koncesjonowanej, która wykluczyłaby możliwość wprowadzenia do sprzedaży paliwa o jakości nie odpowiadającej normom określonym w rozporządzeniu

Ministra Gospodarki w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Gdyby obowiązek przedsiębiorcy, prowadzącego obrót paliwami ciekłymi, ograniczał się tylko do sprzedaży paliwa dostarczonego mu przez określonego dostawcę, z wyłączeniem obowiązku rękojmi co do jakości tego paliwa, to kontrola jakości paliw na stacjach paliw w ogóle by nie istniała. Zaznaczenia wymaga przy tym, że przedsiębiorcy mają pełną swobodę w zakresie wyboru działań, które podejmą w celu wywiązania się z obowiązków koncesyjnych. Mogą to czynić nie tylko przez żądanie przedstawienia przez dostawców certyfikatów jakości paliwa, lecz także poprzez, przykładowo, wprowadzenie wewnętrznego systemu kontroli i monitorowania jakości paliw, poprzez nabywanie paliwa z legalnego źródła, w tym od renomowanych dostawców, utrzymywanie w należyłym stanie zbiorników, w którym magazynowane jest paliwo oraz pojazdów używanych do jego transportu, zakładanie plomb na czas transportu paliwa na stację paliw, wymianę filtrów pomp, czy sitek dystrybutorów. Istotne jest, by działania podjęte w tym zakresie przez przedsiębiorcę były skuteczne, tj. uniemożliwiały wprowadzenie do obrotu paliwa o jakości niezgodnej z obowiązującymi normami. Natomiast w rozpatrywanym przypadku - co już szczegółowo opisano we wcześniejszej części niniejszych rozważań prawnych - powodowie nie wykazali się podjęciem dostatecznych działań o charakterze ostrożnościowo - prewencyjnym, czy też podjęciem adekwatnych aktów staranności, które zapobiegłyby wprowadzeniu do obrotu gazu płynnego niespełniającego wymogów jakościowych przewidzianych dla paliw ciekłych i jednocześnie mogłyby stanowić w okoliczności uzasadniające odstąpienie od wymierzenia kary. W ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie nie można bowiem przyjąć znikomego stopnia szkodliwości czynu powodów, stanowiącego jedną z przesłanek odstąpienia od nałożenia kary. Przy rozstrzygnięciu tej kwestii zasadne jest odwołanie się do rozważań zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2015 r. (sygn. akt III SK 36/14, System Informacji Prawnej LEX nr 1652700). Zgodnie z poglądem tam wyrażonym - który to pogląd Sąd w składzie niniejszym podziela - analizując stopień szkodliwości czynu należy wziąć pod uwagę, że wymagania jakościowe odnoszące się do paliw stanowiące są ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników. Wynika to z faktu, że to te właśnie dobra są chronione przez prawo energetyczne i inne przepisy regulujące normy jakości paliw. W szczególności wskazuje na to treść art. 3 ust. 1 ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w myśl którego paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe, określone dla danego paliwa ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, w tym ciągnikach rolniczych, maszynach nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostkach pływających. Natomiast w niniejszej sprawie naruszenie dotyczyło niezgodności parametru gazu płynnego - zawartości siarki. W danych przeprowadzania badania próbek gazu płynnego, uzyskanych podczas kontroli organów inspekcji handlowej na stacji paliw powodów, normy jakościowe dla oleju napędowego określało Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Skoro więc któryś z parametrów, wymienionych w rozporządzeniu, nie odpowiada przewidzianym normom, wprowadzonym - co jeszcze raz należy podkreślić - w ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, to nie można uznać, że odstępstwo od normy jest obojętne, skoro ustawodawca uznał za zasadne wprowadzenie przedmiotowych unormowań jakościowych. Nieprawidłowości w zakresie parametru zakwestionowanego w niniejszej sprawie powodują natomiast nieprawidłową pracę silnika i jego nadmierne zużywanie.

Przypisane powodom naruszenia godzą w obowiązki koncesyjne powodów, pewność obrotu paliwami oraz prawa konsumentów, którzy nie dysponują możliwością sprawdzenia jakości oferowanego im paliwa. Oceniając wagę naruszonych obowiązków oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia należy stwierdzić, że ciężące na koncesjonariuszu obowiązki były sformułowane w sposób jasny i precyzyjny. Reasumując, w ocenie Sądu, w odniesieniu do czynów zarzuconych powodowi w zaskarżonej decyzji, nie można mówić o ich znikomej szkodliwości, co z kolei oznacza, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw prawnych do zaniechania wymierzenia powodowi sankcji w oparciu o art. 56 ust. 6a PE.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy podziela ocenę Prezesa URE, co do zasadności wymierzenia powodom kary pieniężnej za przypisany im czyn. Zdaniem Sądu, organ regulacyjny trafnie ocenił stopień zawinienia, stopień

szkodliwości czynów oraz postawę przedsiębiorcy i w tym zakresie Sąd podziela stanowisko przyjęte w zaskarżonej decyzji.

Jednak, w ocenie Sądu, odwołanie jest zasadne w zakresie wysokości kary pieniężnej wymierzonej przedsiębiorcom. Sąd nie podziela oceny możliwości finansowych powodów dokonanej przez Prezesa URE i w tym aspekcie, karę wymierzoną w decyzji należy uznać za wygórowaną. Z uwagi na przychód przedsiębiorcy z działalności koncesjonowanej w roku 2014 wynoszący(...) zł maksymalna kara, która mogła być wymierzona przedsiębiorcom wynosi (...)zł. Przedsiębiorcom wymierzono karę na poziomie 29% kary maksymalnej wynoszącą (...) zł przy dochodzie przedsiębiorców z działalności w zakresie obrotu paliwami ciekłymi (...) zł. W ocenie Sądu nie można abstrahować od tego, że chociaż to przychód stanowi podstawę wymierzenia kary pieniężnej, zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne, to zbyt dolegliwe wydaje się wymierzenie kary na łącznym poziomie 63% osiągniętego dochodu. Kara bowiem nie może prowadzić do wyeliminowania przedsiębiorcy z działalności gospodarczej. W ocenie Sądu kara w wysokości o połowę mniejszej od wymierzonej, czyli 27.000 zł zarówno spełni swoje cele, jak i jest adekwatna do okoliczności tej sprawy i możliwości finansowych przedsiębiorców na datę wydawania decyzji. Zgodne jest to także z wytycznymi Sądu Apelacyjnego zawartymi w uzasadnieniu wyroku w sprawie AmE 229/19, gdzie Sąd ten przy wymierzaniu kary nakazał SOKiK uwzględnienie zasady proporcjonalności i nie ograniczanie się do analizy zagadnienia stosunku wysokości kary do przychodów spółki.

Sąd nie podziela argumentacji odnoszącej się do obciążeń finansowych związanych z koniecznością poniesienia kosztów zutilizowania zakwestionowanego paliwa i pozostałych związanych ze stwierdzonym naruszeniem. W ocenie Sądu są to nieuchronne konsekwencje naruszenia warunków koncesji za które odpowiada powód i nie może to mieć wpływu na wysokość wymierzonej kary.

Powodowie nie skorzystali w trakcie postępowania sądowego z możliwości zgłoszenia wniosków dowodowych, pomimo przedłużenia pełnomocnikowi powodów terminu na wykonanie zarządzenia w tym przedmiocie. Sąd nie uwzględnił wniosku o odroczenie rozprawy uznając, że zmierza on jedynie do przewleknięcia postępowania z przyczyn wskazanych w protokole rozprawy z dnia 24 maja 2022 r.

Ponadto okolicznością niekwestionowaną jest, że powodowie prowadzili koncesjonowaną działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej. W zaskarżonej decyzji wymierzono im karę nie wskazując, na jakich zasadach ponoszą oni za nią odpowiedzialność, tj. czy solidarnie, czy w częściach. Sąd Okręgowy kierując się wytycznymi Sądu Apelacyjnego w Warszawie i podzielając zarazem pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroków tego Sądu zapadłych w wyniku odwołań powodów od zaskarżonej decyzji, zmienił ją w ten sposób, że dopisał, że powodowie ponoszą odpowiedzialność solidarnie. Stanowisko takie zgodne jest także z ugruntowanym orzecnictwem w tym zakresie przywołanym w uzasadnieniach wyroków przekazujących sprawę z odwołań przedsiębiorców do ponownego rozpoznania, których ponowne cytowanie jest zbędne.

Decyzja zatem została zmieniona w tej części zgodnie zresztą ze stanowiskiem obu stron wyrażonych w pismach procesowych.

Sąd orzekł o kosztach na podstawie art. 100 k.p.c., uznając, że zasadne będzie ich zniesienie z uwagi na obniżenie wysokości kary o połowę.

SSO Ewa Malinowska